

Konvencija KSKJ uspešno nadaljuje delo

Včeraj jo je pozdravil guv. D. L. Lawrence. Nekateri odhori so že podali svoja poročila. Sinoči je bil krasen banket, na katerem je nastopila mladina s slovenskim petjem.

HARRISBURG, Pa. — Včeraj je 25. konvencija KSKJ nadaljevala svoje redno delo potem, ko jo je pozdravil guverner države Pennsylvania David L. Lawrence. Sprejela je poročila aktuarja C. L. Alford, ki je bilo podano v ponedeljek. Nato so konvenčni odbori za verske zadeve, za pozdrave in brzojavke ter za mladinske in ženske dejavnosti podali svoja poročila.

Zvečer je bil banket, na katerem je nastopila vrsta govornikov. Po uradnem delu je

S Kapitola: Senat se poli, Dom počiva

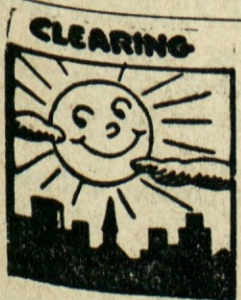
Senat je izgubil skoro tri tedne z debato o predlogu za izvedbo satelitskega komunikacijskega sistema, sedaj se mu mudi.

WASHINGTON, D. C. — Senat je izgubil preveč časa z obstrukcijo proti zakonu, ki daje administraciji pravico, da osnuje zasebno družbo, ki bo pod njenim nadzorom za rabo satelita Telstar za radio, televizijo, brezžično telefoniranje in telegrafiranje. Predstavniški dom je med tem pridno delal in tako ostal ta teren brez pravega posla; delalo je samo par njegovih odborov.

Senatni plenum je začel ta teden z obravnavanjem novega načrta za zakon o podpiranju farmarjev. Upajo, da bo končal debato v par dnevih in zakon izglasoval. Zakon gre potem znova v predstavniški dom. Ako bo sreča Kennedyju mila, ga bo predstavniški dom odobril in predsednik lahko podpisal. Novi zakon predvideva strožjo kontrolo nad pridelovanjem pšenice, zato se bojijo, da predstavniški dom zakona ne bo odobril ali pa ga tako spremenil, da konferenca med njim in senatom ne bo mogla izgladiti razlik v besedilu, kar pomeni smrt sedanje zakonodaje v korist farmarjev. To bo seveda spravilo v veliko zadrego marsikaterega kandidata v farmarskih državah.

Kongres se bo ta teden pečal tudi z zakonom o kontroli nad zdravili. Upajo, da bo zakon izglasovan brez večjih političnih težav. Če bo senatu ostalo še nekaj časa, bo začel z debato o dodatni odškodnini za vojno škodo na Filipinih. Na programu je tudi začetek debate o zakonu o zunanjih trgovinskih politikah.

V predstavniškem domu bodo pododbori obravnavali v glavnem zakonske načrte manjše politične važnosti. Edino zakonski predlog o kontroli nad zdravili bo zadel ob precejšen odpor, ki so ga organizirale tovarne zdravil. V senatu niso imeli posebnih sreč s posredovanjem, zato so se vrgle na predstavniški dom.

Vremenski
prerok
pravi:

Večina sončno brez posebnih toplotnih sprememb. Najvišja temperatura 83.

Novi grobovi

George Simich

V ponedeljek je umrl v Garfield Heights bolnišnici 72 let stari George Simich s 1527 Waterbury Rd., preje s 1331 Superior Ave., doma v Trstenici pri Karlovcu na Hrvaškem, od koder je prišel sem l. 1922. Zaposlil je ženo Karolino, roj. Kozdra, preje poročeno Prodan. Pokojni je bil oče Nika Prodana, Ane Kunikis, Georgea in pok. Mihaela Prodan ter brat pok. Jova. Pogreb bo iz Grdinovega pogreb. zavoda na E. 62 St. v petek ob enih popoldne v cerkev sv. Save, nato na pokopališče sv. Teodozija.

Madžarski diktator Kadar pometal staliniste iz partije

DUNAJ, Avstr. — Sedanji madžarski rdeči diktator Kadar je cela leta odlašal s čistko v svoji stranki. Prizanašal je stalinizmom do zadnjega, sedaj pa je udaril po njih še hujše kot sam Hruščev. Vrgel je iz stranke 25 vodilnih stalinistov s tovarišema Rakosijem in Ernojem na čelu. Tako hudo ni postopal s svojimi nasprotniki niti Hruščev, spodil jih je z važnih položajev v upravi in strankinih organih, toda v stranki so še zmeraj smeli ostati.

Med madžarskimi izgnanci je najbolj znan tovariš Rakosi, prvi madžarski zaupnik pokojnega Stalina. Da je Madžarska postala tako hitro komunistična država, je zasluga Rakosijevega brezobzirnega postopanja z vsemi njegovimi političnimi nasprotniki. Sedaj ga je zadel usoda, ki je opisana v pravilu, da revolucija žre svoje otroke.

Kadar je kaznoval še celo vrsto drugih madžarskih stalinistov, toda kazni niso prahuje. Obsojenci so dobili slabše službe in take položaje, ki ne pomenijo nobenega političnega vpliva.

Prvi petrolejski vrec

Prvi gospodarsko uporabni petrolejski vrec v Oklahomi so navrtali na področju mesta Bartlesville.

rodek nove politične krize v Iranu.

Wyszynski protestira

Vodnik katoliške Cerkve na Poljskem kardinal Wyszynski je dvignil svoj glas proti novim poskusom utesnitve delovanja Cerkve.

VARŠAVA, Polj. — Od jeseni 1956, ko je prevzel vodstvo Poljske V. Gomulka, je obstajalo med državo in Cerkvijo mirno sožitje, čeprav sta obe ostali trdno vsaka na svojem stališču. Gomulka se je zavedal šibkosti svojega položaja in je priznal Cerkvi ugodnosti, kot jih ni uživala v nobeni komunistični državi. Kardinal Wyszynski na drugi strani se je sprijaznil s stvarnostjo Poljske, ki zaradi svojega mednarodnega položaja mora sprejeti marsikaj, čemur bi se Poljaki v drugačem položaju brez dvoma postavili po robu.

Vlada je dovolila tedaj pouk veronauka v javnih šolah. Ko je svoj položaj malo okrepila, je to pravico ukinila, nato pa skušala lani celo uvesti nadzor nad poukom krščanskega nauka izven šole. Cerkve se je temu odločno uprla. Vlada je dala v zadnjih tednih zapreti samo v Varšavi tri samostane, kjer so poučevali šolske otroke o veri.

Kardinal Wyszynski je v pastirskem pismu, ki so ga prebrali v vseh cerkvah, odločno protestiral proti novi nezakonitosti in postopenju oblasti javno obsodil. Te ta nastop ni prestrašil. Napovedale so, da bodo tekom enega leta vzele iz rok redovnikov in redovnic vse šole in celo sirotišnice.

Katoliška cerkev kot tudi komunistična država se zavedata, da zavisijo bodočnost Poljske od mladine, zato se borita tako odločno in vstrajno za vpliv nad njo, za njeno "dušo." Ta boj ne more prenehati, je le bolj ali manj oster.

Moskva išče pomiritev z Albanijo?

TIRANA, Alb. — Zahodni diplomatski predstavniki tu so mnenja, da poskuša Moskva zakrpati svoj spor z Albanijo. V ta namen naj bi prišla sem trgovska delegacija iz Bolgarije, ki je od vseh satelitov najbolj tesno povezana z Rusijo.

Ameriška politika do nove alžirske republike

CLEVELAND, O. — Nova alžirska republika še ne obstoja po mednarodnem pravu. Manjka ji odgovorne vlade, akoravno ima dejansko kar tri: časasno upravo v smislu sporazuma s Francijo, uporniško vladu in političen odbor Narodne osvobodilne fronte. Naše državno tajništvo zato še ni uradno priznalo nove republike in se je sporazumelo z uporniki, da bo to storilo, kakor hitro bo ustavodajna skupščina izbrala prvo redno alžirsko vladu. Do takrat vrši posle rednega poslanstva naš sedanji generalni konzul v Alžiru, ki bo najbrže postal tudi naš prvi redni poslanik.

Ne glede na tak položaj v državnem tajništvu že premissujejo, kako bo podpirali novo republiko, ki je pomoči potrebna na vseh koncih in krajih. Način podpiranja je precej zapleten, kajti treba ga bo vskladiti s francoskim podpiranjem, da ne bo zamere pri De Gaulleu. Na drugi strani lahko vpoštevamo

dejstvo, da se Moskva ne žene preveč, da bi podpirala Alžirijo. Najbrže ni še pozabila na slabe skušnjaje, ki jih je napravila s podpiranjem Naserjevega socializma v Egiptu in Castrovega na Kubi.

Naše državno tajništvo ima torej nekaj časa za premišljevanje, toda nekaj je treba takoj storiti. Alžirsko prebivalstvo je namreč ostalo brez hrane, alžirska industrija pa brez surovin in pogonskega materiala. Vse to je treba dobaviti takoj ne glede nato, kako se bo razvijala alžirska notranja politika. Glede zunanje so si v državnem tajništvu na jasnem. Nova alžirska republika bo skušala biti nevtralna, jemati pomoč, odkoder jo bodo ponudili, vendar pa ne bo zahtevala svojih levičarskih simpatij. Bo torej sledila bolj Naserjevemu vzorcu kot Castrovem. V Washingtonu mislijo, da je to zaenkrat kar zadosti.

Naša administracija misli zaenkrat pošiljati v Alžirijo le

hrano in se pri tem naslanjati na ugodne posledice take politike, ki smo jih dočakali v Tuniziji. V Tunizijo pošiljamo namreč že precej časa brezplačno hrano, toda tunizijska vlada jo prodaja za domačo valuto, izkupiček pa porablja v sporazumu z našo diplomacijo v Tunisu za tista javna dela, kjer najde zaposlitev čim večje število brezposelnih delavcev. Alžirskim upornikom je znan ta način podpiranja, saj so ga gledali od bližje, ko so bili tam v političnem begunstvu, zato se niso uprli našemu predlogu o začetnem načinu podpiranja.

Naše podpiranje Alžirije bo olajšano s tem, da naš ameriški kapital skoraj nima večjih investicij v Alžiriji. Ako bo torej novi "socialistični" režim nacionaliziral tuje investicije, ne bodo ameriški državljani in njihova podjetja dosti prizadejati in pogajanja o morebitni odškodnini ne bodo delala sitnosti odnosom med Ameriko in Alžirijo.

NAPETOST OKOLI BERLINA
VZNEMIRJA ZAHODNE SILE

Demonstracije in izgredi v Zahodnem Berlinu v zadnjih dneh ter možnost spopadov ob zidu, ki deli oba dela mesta, so začeli vznemirjati zahodne sile. Državni tajnik Rusk je predložil sovjetskemu poslaniku takojšnji sestanek vojaških poveljnikov štirih velikih sil.

WASHINGTON, D. C. — Položaj v Berlinu se je v zadnjih dneh zaradi mladega Nemca, ki je na begu v svobodo ustreljen izkrcaval ob "zidu," in demonstracij, ki jih je ta dogodek povzročil, precej zaostril. Ponovni napadi demonstrantov v Zahodnem Berlinu na sovjetske vojaške avtomobile, so pripravili sovjetskega poveljnika, da je začel pošiljati vojake v Zahodni Berlin na stražo v oklopnih vojaških vozilih. Zahodne sile so objavile, da bodo imele stalno v pripravljenosti vojaško ambulanco v bližini Friedrich Strasse, da pojde nuditi prvo pomoč vsakemu beguncu, ki bi bil ob poskusu prehoda v Zahodni Berlin ranjen.

Zavezniška vojna ambulanca v bližini prehoda "Charlie" na Friedrich Strasse, ki je edini določen za vojaštvo, naj bi pomirila Berlinčane nudeč jim zagotovilo, da se ne bo zgodilo več kaj takega kot pretekli petek. V koliko bo zavezniška vojaška ambulanca mogla izpolniti dejansko svojo nalogo, je seveda še odprto vprašanje.

Državni tajnik Dean Rusk je včeraj pozval k sebi sovjetskega poslanika Dobrinina in ga opozoril na nevarnost streljanja ob zidu v Berlinu. V imenu Združenih držav je predložil takojšnji sestanek vojaških poveljnikov štirih sil, naj poskrbe, da ne bo prišlo do novih izgredov in streljanja na begunce iz Vzhodnega Berlina v Zahodnega.

Kennedy pisal Adenauerju
Predsednik Kennedy je v osebnem pismu razložil kancelerju Adenauerju ameriško stališče v vprašanju Berlina, nemške združitve in še vrste drugih mednarodnih vprašanj, ki zadevajo obe deželi. Pismo je prinesel Adenauerju ameriški poslanik Dowling v ponedeljek. Kancelar ga je sprejel z velikim zadovoljstvom in je baje razčistilo večino nesoglasij med obema državama, ki so se pojavila v zadnjih mesecih.

Nemška vlada pripravlja posebno belo knjigo, v kateri bo razložila vprašanje Berlina in svoje gledanje nanj, po

slala jo bo vsem vladam, s katerimi ima redne diplomatske zveze.

Predsednik Kennedy bo danes popoldne na svoji tiskovni konferenci govoril tudi o vprašanju Berlina in Berlinčane zagotovil, da bodo Združene države tudi v bodoče branile njihovo svobodo.

Castro namerava pobrati kmetom vso orno zemljo

HAVANA, Kuba. — Castrova agrarna politika sledi zvesto komunističnemu vzorcu. Najprej je pobral zemljo vsem veleposessnikom in večjim posessnikom in jo razdelil med kočarje. Potem je kočarja prisilil, da so šli v "zadruge." Ker ni bil z zadrugami čisto zadovoljen, je začel sredi lanskega poletja ustanavljati "ljudske farme," kjer so bili člani farmarji le še delavci in nič drugega. Začetkom tega leta je bilo nekako 600 "zadrug" in 30 ljudskih farm.

Sedaj je Castro sklenil, da spremeni zadruge in ljudske farme v državne farme, kjer bodo vsi kmetje postali navadni delavci. Namen nove reforme naj bi bil po Castrovi izjavi večje proizvodnja in večja delovna storilnost.

Kubanski kmetje bodo sedaj prišli pod režim sovhozov. Verjetno bodo z njim tako zadovoljni kot ruski kmetje in bo Castro doživel s svojimi sovhozi iste polomije kot njegov vzornik Hruščev.

Zadnje vesti

MOSKVA, ZSSR. — Kozmonavta Nikolajev in Popovič sta povedala, da sta se tekom svojega poleta okoli Zemlje približala drugemu na največ tri milje (pet kilometrov). Njuni vesoljski ladji nista bili dosti večji od onih Gagarina in Titova.

NAPOLI, It. — Južna Italija je včeraj doživela manjši potres, ki je povzročil nekaj škode in zahteval 6 človeških življenj. Vila, v kateri je na počitnicah žena ameriškega predsednika Jackie Kennedy in njena hčerka, se je sicer zazibala, ni pa utrpela nobene škode.

WASHINGTON, D. C. — Obračunski tajnik McNamara je dejal, da bodo oborožene sile pohitele z razvojem rakete Titan III, ki bo imela do dvakratno v celotni trikratno potisno silo sovjetskih raket, ki se poglne na pot okoli Zemlje kozmonavte Gagarina, Titova, Nikolajeva in Popoviča.

Iz Clevelanda
in okolice

Staršem in otrokom Slov. šole pri Sv. Vidu—

Otroci Slov. šole — višji oddelek — imajo jutri, v četrtek, ob desetih dopoldne v šoli Sv. Vida pevsko vajo, da bodo peli v nedeljo na Slovenski pristavi. Asesment—

Tajnika Društva sv. Lovrenca št. 63 KSKJ in Društva sv. Jožefa št. 146 KSKJ ne bosta pobirala asesmenta 25. avgusta, ampak šele 27., ker sta na konvenciji KSKJ v Harrisburgu.

Tajnica Društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ sporoča, da asesmenta ne bo pobirala 25. avgusta, ampak 27. avgusta, v ponedeljek, od 6. do 8. zvečer.

Visoka starost—

Mrs. Mary Urbas z 835 East 156 St. praznuje danes 84-letnico rojstva. Njena hčerka Mrs. Mary Fahlstron je za to priložnost prihitela iz New Yorka. Slavljenci, ki je dolgoletna naročnica lista, iskreno čestitamo in ji želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Pozdravi s konvencije KSKJ—

S konvencije KSKJ v Harrisburgu pošiljajo pozdrave J. Resnik, L. Schuster, John Kaplan, S. Urbanich, Anton Skufca, Josephine Mulh, Antonia Debelak, Josephine Winter, Marjanca Kuchar, Mary Hochevar, Frances Macerol, Dorothy Strniša, Josephine Ambrozic, Anna Godlar, Frances Novak.

Na obisku v Clevelandu—

G. Izidor Breznikar iz št. Rupertu na Dolenjskem je prišel v ponedeljek zvečer v Cleveland na obisk k svojima sinovoma g. Feliksu in g. Johnu Breznikar, 1071 E. 64 St. G. Breznikar je bil zadnjih deset mesecev na obisku pri svojem bratu Johanu Breznikarju v Oaklandu, Calif. V Clevelandu namerava ostati nekaj tednov, nakar se bo vrnil na Dolenjsko. Ogledal si je tudi našo tiskarno. Dobrodošel in prijetno bivanje med nami!

Rojenice—

Mr. in Mrs. Richard Mervar, 29217 Barjode, Wickliffe, Ohio, se je včeraj rodila v St. Ann porodnišnici ljubka deklica, prvorojenka. Mr. in Mrs. Edward Debevec, 24995 Lake Shore Blvd. in Mr. in Mrs. Frank Mervar, 785 E. 232 St., so postali s tem prvič stari starši. Mlada mamica Dolores roj. Debevec, je najstarejša vnukinja pokojnega urednika A. D. Jakoba Debeveca. — Prisrčne čestitke vsem!

Zadnja—

Jutri ob 7:30 bo v cerkvi Sv. Vida sv. maša za pok. Louisa Judnic ob 18. obletnici smrti.

V bolnišnici—

Jack Mantz z Miller Ave. je moral v Euclid Glenville bolnišnico. Leži v sobi št. 818. Obiski so dovoljeni.

Bil je tornado—

Vremenska postaja na letališču je objavila, da je bil vihar, ki je pridviljal v ponedeljek zvečer nad mesto — tornado.

Se en županski kandidat—

Včeraj je okrajni pravdnik John T. Corrigan objavil, da bo kandidiral za župana mesta Clevelanda kot demokrat. Njegov glavni podpornik je okrajni auditor John J. Carney. Izgleda, da ga bo podprlo še več drugih uglednih demokratov. Demokratska organizacija se je izjavila za McElroya, sedanji začasni župan R. Locher pa je objavil že preje, da bo kandidiral.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave. — Henderson 1-0628 — Cleveland 3, Ohio

National and International Circulation

Published daily except Saturdays, Sundays, Holidays and 1st week of July

Manager and Editor: Mary Debevec

NAROČNINA

Za Zedinjene države:

\$14.00 na leto; \$8.00 za pol leta; \$4.50 za 3 mesece

Za Kanado in dežele izven Zed. držav:

\$16.00 na leto; \$9.00 za pol leta; \$5.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$4.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$14.00 per year; \$8.00 for 6 months; -4.50 for 3 months.

Canada and Foreign Countries:

\$16.00 per year; \$9.00 for 6 months; \$5.00 for 3 months.

Friday edition \$4.00 for one year.

Second Class postage paid at Cleveland, Ohio

No. 161 Wed., Aug. 22, 1962

Indijska zunanja politika

Indija je druga največja država sveta, toda ne druga najmočnejša. Indija je največja država s svobodno demokracijo ne samo v južni Aziji, ampak tudi na svetu in igra vodilno vlogo v južni Aziji. Ni pa močna, je gospodarsko zaostala, potrebuje pomoči, daje jo ji tudi naša dežela. Vidimo pa od leta do leta več kritike z naše strani, ki se nanaša na indijsko zunanjo politiko. Povod za stalno naše kritiziranje je stalno isti: Indija nas napada v mednarodni politiki ne samo z besedami, kjer more, se obregne ob nas tudi z dejanji, kot na primer z glasovanji v Združenih narodih. Pred vsem pa prednjači v svetu s svojo nevtralnou zunanjo politiko, ki je v veliko moralno oporo tudi ostalim manjšim nevtralnou državam. V tem pogledu jo nehoti podpira celo naša zunanja politika, ki se trenutno izživlja v negovanju nevtralnou držav v veliko nezadovoljnost tistih držav, ki so iz nevtralnosti prešle na našo stran potom obrambnih zvez. Ker Indija dobiva od nas večje podpore kot naši lastni zavezniki, jih moramo razumeti, zakaj kritizirajo našo zunanjo politiko.

Vse to najde svoj odmev tudi v naši domači politiki. Ko je Kongres zadnjič obravnaval zakon o podpiranju tujine, je bila poleg par komunističnih držav ravno Indija na tarči: zakaj naj jo podpiramo, ko nam tako nagaja v naši zunanji politiki, to so trdili v Kongresu drug za drugim vsi govorniki in nasprotniki podpiranja tujine. S čim pa administracija brani politiko podpiranja Indije? Ne ravno s preveč prepričljivimi razlogi, ki jih tu ne maramo ponavljati. Opozorili bi pa radi na par okoliščin, ki jih debata med našimi politiki premalo poudarja.

Kot v vsaki državi, je tudi v Indiji razlika med mnenjem, ki ga imajo navadni ljudje in mnenjem, ki ga imajo njihove vodilne plasti. Ko je bil Eisenhower v Indiji, so ga navadni ljudje zelo tople pozdravljali, veliko bolj kot indijski narodni voditelji. Zakaj tako?

Indijski vodilne plasti ne marajo Amerike že po tradiciji. Odgovorna za to je vzgoja, ki so jo dobile tekom študiranja v Angliji. Politiki kot Nehru so še pred prvo svetovno vojno študirali v Angliji in se tam nalezili ne samo socialistične filozofije, ampak tudi preziranja vsega, kar je takrat dihalo po Ameriki. To so bili časi, ko je Anglija gledala od zgoraj navzdol na ves svet, tudi na Ameriko. Nekaj se je tega prijelo tudi indijske inteligence, ki je študirala na angleških univerzah. Prezreti ne smemo dalje, da se je indijska inteligenca gibala v svojih mladih letih v glavnem v vrstah angleških socialistov, ki še prav posebej niso morali za ameriški kapitalizem, ki v tistih časih res ni bil nobenega posnemanja vreden. Indijska inteligenca se je torej vračala domov prepojena s protiameriškim duhom in to ji je ostalo v kosteh do današnjega dne, čeprav so se gospodarske in socialne razmere v Ameriki spremenile tako globoko, da jih s tistimi pred 50-100 leti niti primerjati ne moremo. Šele najmlajši indijski inteligenčni rod pozna tudi sodobno Ameriko, toda ta še nima veljave v indijski javnosti. Skratka: dočim navaden človek v Indiji že čuti, da Ameriki nima namena, da bi ga izžemala, se velik del inteligence še ne more osvoboditi nazorov o Ameriki, ki so več kot zastareli. Zato pa v Indiji tako pazijo na vsako politično napako, ki jo napravi Amerika. Med napake žal štejejo tudi ameriško kritiko indijske politike. Tako zelo so postali občutljivi za pravilnost svoje nevtralne politike.

Druga okoliščina, ki jo navadno prezremo v indijski zunanji politiki, je zemljepisni položaj indijske republike. Leži ne jugu rdečega kitajskega imperija. Dokler kitajski komunisti niso segli po Tibetu, so se v Indiji vdaljale domišljiji, da jim od rdečice Kitajske ne žuga nobena nevarnost. Danes jo že čutijo in še kako. Iščejo zaveznikov proti rdečemu pritisku s severa, ki očitno želi razpad Indije na male republike. Kje naj jih dobijo? Amerika je daleč, v Aziji pa ni nobene države, ki bi jim mogla pomagati.

Edina prirodna zaveznica Indije je Rusija, magari tudi rdeča! Saj Rusiji žuga ista nevarnost. Kitajski komunisti škilijo čez mejo ne samo na jugu, ampak tudi na severu. Indija smatra torej Rusijo kot prirodnega zaveznika, ki ima glede kitajskega imperijalizma isti strah in iste želje. Ako je trenutno Rusija pod komunističnim vodstvom, kaj zato? Komunističnega režima bo v Rusiji preje konec kot Rusije same. Zato se vodilne indijske plasti tako trudijo, da največje stike z Moskvo. Pri tem mislijo bolj na strah, ki ga ima Moskva pred vdorom Kitajcev v Sibirijo, kot na rdečo zvezdico, ki sveti na Kremli. Kot je na primer Ameriki neprijetno, da je rdeča Moskva tako močna, tako se to dobro zdi Indijcem. So bili med prvimi, ki so spoznali, da mora že po narodi sami priti do spora med Moskvo in Peipingom in da tega ne bo mogla preprečiti niti skupna komunistična filozofija. V tem svojem predvidevanju se niso zmotili.

Indija gleda torej na odnose z Moskvo s čisto drugega

stališča kot Amerika. Amerika se bori proti komunizmu in vsaj v besedah tudi za svobodo, Indiji seveda ni ruski komunizem prav nič všeč, toda je prepričana, da ga bo zmlel čas, kot je še vsako diktaturo, Indija med tem lahko čaka. Čakanje je pa Amerikancu tako zoporno kot poraz.

Med tem bo pri nas v Ameriki debata o Indiji od leta do leta bolj vroča, kajti Indija bo šla po svoji poti v svoji zunanji politiki, ki bo zmeraj bolj navzkriž z našo. Hvala Bogu, da debata ne bo mogla napraviti posebne škode. V podpiranju Indije smo namreč navezani na takomenovani Indijski klub desetih držav, ki delno financirajo indijsko petletko; v tem klubu so evropske države, ki imajo več tradicije in skušnje v azijski zunanji politiki kot mi. So za podpiranje Indije in mi smo glasom dogovora obvezani, da podpremo vsako leto Indijo vsaj s tako velikim prispevkom kot vseh ostalih devet držav. Ta obveza zmanjša nevarnost, da bi se naša politika do Indije preveč zaletela.

Nočemo trditi, da je indijska zunanja politika pravilna, toda treba jo je razumeti, predno jo kritiziramo. Tega ravno naša politična javnost ne dela in to je tudi znak, da je Amerika mlada vsaj v zunanji politiki. Mladost nam pa nalaga dolžnost, da ne solimo pri vsaki priliki pamet tujim narodom. Te dolžnosti se pa radi otepamo, vzgled: Indija sama!

BESEDA IZ NARODA

Joliet, Ill. — Lokalnih novic je pri nas vedno dosti. Zvemo jih sicer navadno še isti ali naslednji dan po radio in televiziji in po lokalnem časopisu. O lokalnih novicah včasih piše, a le v toliko in o istih, ki se tičejo naše slovenske javnosti. Za to imajo nekaj pomena, če tudi so že stare in zakasnele. Starejši čitatelji še vedno radi bero slovenske dopise, ne samo iz naše nasebine, pač pa tudi dopise iz drugih slovenskih nasebin. Zanimajo jih kako našim slovenskim ljudem gre po raznih krajih.

* KEDAJ SE BODO LJUDJE ODVAJALI segati po tujem blagu? To vprašanje je zastavil naš belokrajski znanec Nick, me ni v Juretu, ko sva vasovala z Nickom pri Juretu. Slednji je Nicka malo debelo pogledal, potem se mu je pojavil na obrazu nasmeš in pravi:

"Hm, to bo takrat, kadar bodo mačkom klobase smrdle, kadar se bodo vrabci ogibali prosu, kadar bodo muhe, ose in sršeni odklanjali med in kadar bodo lisice in lisjaki najbolj pošteno in zvesti zavezniki kur in petelinov!"

Nick je pri tem snel kapo z glave, se po glavi popraskal in odvrne:

"To so že cele litanije pogovora! Nato malo pogleda v tla in nadaljuje: "Ampak to bo takrat o svetem 'Nikoli,' mojem patronu."

"Najbrže, najbrže!" je odvrnil Jure.

To je bil uvod, po katerem smo objavili med seboj dogodek, da je bil na dan sv. Bonaventura, 14. julija okraden naš rojak Louis J. Avsec, ki ima svoj dom v bližnjem Troy Township, to je med staro Norton Tavern in pa okrajno mejo, ki jo tam tvori County Line Bridge. Pokradli so mu celo vrsto raznega pohištva. Odnegli so šivalni stroj, televizijski aparat, radio, nekaj zlatnine in druga, kar vse skupaj predstavlja nad \$2.000. škode. Tako je bilo poročano v tujakšnem "JHN".

Obžalovanja vreden dogodek. Uči pa to, da je treba biti skrajno previden pri zapiranju in zaklepanju domov. Ne puščati zlatnine na vidnih krajih, pohištvo pa imeti tudi primerno zavarovano proti raznim poškodbam, neugodam pa tudi proti tatvinam. To so najboljše zagotovila. Drugih ni.

* AVTOMOBILOV KOT MRAVLJINCEV! — Registracijski urad za automobile, ki izdaja v državni prestolnici v Springfieldu vožne licence, je objavil pred kratkim, da je urad v prvi polovici leta 1962 izdal

3.294.093 autnih licenc. Število licenc je za skoro 86.000 višje od prve polovice leta 1961. Prebivalstvo države menda šteje nekaj nad 10 milijonov. Število izdanih licenc kaže, da v našem Illinoisu ima vsak tretji človek avto, to vključeno z odraslimi in otroci. Pa godrnjamo, da so slabi časi! Imamo auto-sajtrg, da ne vemo kam z njimi. Vse ceste so jih polne in na cestah se drenjajo, da je vse v zmedi. Ampak pardon! Ne zabavljamo preveč, da se ne bomo pregrešili. V avta pa vsi radi sedamo, si zapalimo cigaro in modro "furamo" okrog, kakor se v starih časih še sami Franc Jožefovi ministri niso mogli. Pa recite, če ni res tako?

Jure je tej moji opazki prikimal, Nick pa vzkliknil: "You bečju life, da je tako!"

* DAVKI IN DOLGOVI V ŠTEVILKAH. — Neki računarji so objavili pred nedolгим poročilo o našem narodnem dolgu, ki raste navzgor od leta do leta. Fiskalno leto zvezne uprave se začne vsako leto s 1. julijem in konča naslednje leto s 30. junijem. Ako bi razdelili poslovne izdatke in stroške zvezne uprave za ravno minulo poslovno leto, na vsakega prebivalca Z. D. odrastle in otroke enako, bi prišlo na vsakega posameznika \$1.329 davkov, kar je okrog \$125 več davkov v predzadnjem letu. Ako bi pa vsak prebivalec vzel nase enak delež našega narodnega dolga, bi ta dolg znašal za posameznika prebivalca Z. D. \$4.951, kar je porast od predzadnjega poslovnega leta za okrog \$158.

Te številke pravijo so bolj razumljive, kakor pa številke o bilijonih v poročilih o našem narodnem dolgu. Te številke pa tudi povedo zakaj nas privijajo z davki bolj in bolj vsako leto.

* "MEDICARE" — BOLNIŠKO OSKRBO pod okriljem Social Security uprave, kakor je to predlagal predsednik Kennedy, je zvezni senat porazil in odklonil z 52 glasovi proti 48. Predsednika ta poraz boli. Razlogov za to je več. Glavni razlog pa je, da je Kennedy še kot kandidat pred volitvami 1960, ko je bil na agitacijskih turah po Pennsylvaniji, West Virginiji, Ohio, po krajih je klarske in premogarske industrije in je videl, da po mnogih krajih so stari oemogli prepuščeni glede zdravniške oskrbe in postrežbe zelo nemili usodi. Obljubil je, da bo skušal najti za take potrebe pomoč v tem oziru. "Medicare" naj bi prinesel to pomoč. Toda predsednikov predlog za to pomoč je naletel na odpor kakoršnega predsednika ni pričakoval.

Kennedy kot potomec odločnega irskega rodu je na poraz odločno odgovoril, da bo s tem predlogom šel te prihodnje mesece pred narod-volilne in bo apeliral, da mu volilci v jesenskih kongresnih volitvah izvolijo take poslance (kongresnike in senatorje), ki bodo znali upoštevati potrebo zvezne bolniške oskrbe. Tako je ta predlog za bolniško oskrbo zdaj javo politično vprašanje, o katerem bodo ameriški volilci v novembru odločili, ali "Medicare" hočejo ali ne.

Politična borba o tem vprašanju bo huda. Proti predlogu ni le samo zveza zdravnikov, pač pa še cela vrsta raznih zavarovalniških družb, ki prodajajo razne zavarovalnine za bolniške oskrbe in teh je na stotine. V tem zavarovalnistvu je silen business, ki bi šel nazaj, če bi bila zajamčena zvezna bolniška oskrba. Vsi ti se bodo vrgli z vso agitacijsko propagando proti predlogu. Zanimivo pred vsem bo to, kdo bo zmagal pri volitvah, ali mali ljudje, ki tako oskrbo potrebujejo, ali pa oni, katerih privatni business bi bil v tem prizadet, če bi zmagal predlog.

Tirad in namigavanj, s katerimi bodo strašili politikarji bo mnogo.

Politična borba o tem vprašanju bo huda. Proti predlogu ni le samo zveza zdravnikov, pač pa še cela vrsta raznih zavarovalniških družb, ki prodajajo razne zavarovalnine za bolniške oskrbe in teh je na stotine. V tem zavarovalnistvu je silen business, ki bi šel nazaj, če bi bila zajamčena zvezna bolniška oskrba. Vsi ti se bodo vrgli z vso agitacijsko propagando proti predlogu. Zanimivo pred vsem bo to, kdo bo zmagal pri volitvah, ali mali ljudje, ki tako oskrbo potrebujejo, ali pa oni, katerih privatni business bi bil v tem prizadet, če bi zmagal predlog.

Tirad in namigavanj, s katerimi bodo strašili politikarji bo mnogo.

* "POVEJTE MI, KAKO BI PRIŠEL IZ TE KEJHE?" — To se je dogodilo v tistih letih, ko so dogradili tukajšno državno jetnišnico "Stateville". Preje je bila jetnišnica doli ob cesti, ki vodi proti Lockportu. V vsaki večji jetnišnici imajo kaplane in duhovnike raznih sekt, v večjih stalne, v manjših pa le pridejo tu in tam, kakor so že glede tega potrebe. V staro jetnišnico je hodil neki protestantovski duhovnik iz Lockporta, neki Johnson. Ko so pa preselili kaznjence v novo sedanjo državno jetnišnico, je hodil nekaj let v to. Navadno je prihajal nekako po enkrat na teden, ali kakor je že bilo. Ko se je v poletnih dneh vračal iz jetnišnice se je rad ustavil v salunu starega "Plahača", pristnega Žužemberčana, ter si je navadno osvežil grlo z vrčem mrzle pive. Kot "preacher" je bil dokaj zgovoren človek, posebno še če je bil dobro razpoložen, kar navadno človek ob pijaci tudi postane. Prav tiste čase se je v "millu" nekam slabob delalo in smo bili delavci marsikak dan doma. Za mizo smo sedeli v salunu in vstopi omenjeni "preacher" v salun. Naroči vrček pive in Plahaču, ki je točil pivo v vrč pravi:

"I went to see my boys again!" Kaznjence je klical vedno: "My boys, my boys!"

Stari Plahač ga je pogledal z njegovim suhim obrazom in ga vpraša:

"Well, how are your boys?"

"Fine, as ever and ever."

Nato mu je pa malo bolj obširno povedal njegov dogodek tistega dne: Začel je tako le:

"Veš, danes sem jim govoril o potrpljenju in božji vsemočnosti." Plahač ga je zvesto poslušal, kaj mu bo vse razodel. "Preacher" pa je nadaljeval:

"Ko sem jim tako razlagal božje skrivnosti so nekateri s sklonjenimi glavami poslušali. Prav zadaj je eden kazal posebno pobožen obraz. Ko sem končal z mojim govorom in so se vsi razšli, je on še ostal na svojem sedcu in ko sva bila sama se mi približa in me resno vpraša to le:

"Moj dragi reverend, vi ste zelo moder mož, vse veste, za to imam do vas eno prošnjo in to je ta-le: Povejte mi dragi reverend, kako bi jaz prišel iz te le ječe?"

In tedaj vpade v vprašanjem vmes Plahač: "In kaj ste mu odgovorili?"

"My dear boy, I said," je dejal "preacher," to bi ti moral vprašati mene, predno si sem noter prišel, pa bi ti povedal!"

Vsi smo se zasmejali in tudi "preacher" se je smejal, ker je duhovito pojasnil njegovemu "boysu," kako se pride iz "kejhe."

Vidite tako je bilo nekoč to okrog in po našem hribu.

Vse čitatelje lepo pozdravlja, Tone s hriba.

Pomanjkanje dokazov

Cenijo, da je okoli 60 milijonov v Združenih državah rojenih ljudi, ki nimajo nobenih pisanih dokumentov o svojem rojstvu in rojstnem kraju.

Italija dala Titu posojilo

Član jugoslovanske vlade S. Krajger je v Rimu podpisal sporazum z Italijo, po katerem bo Italija nakazala Jugoslaviji 12 in pol milijard lir (okoli 24 milijonov dolarjev) posojila. Jugoslovanski minister Krajger je izrazil veliko zadovoljstvo nad doseženim sporazumom, ki da "še bolj utrjuje sodelovanje obeh držav."

Pri tem italijanske oblasti stežajo vedno dalje roke po slovenski zemlji na Tržaškem in skušajo slovensko narodno manjšino čim prej spraviti s sveta. Tamkajšnji Slovenci se pritožujejo, da se Italija ne drži Londonskega dogovora, v katerem je bilo zajamčeno tedanje narodnostno stanje na Tržaškem. Glas tržaških Slovencev v tem ne pomeni dosti, pomenil pa bi glas Beograda, ki je z Rimom za devni sporazum podpisal. Žal pa Beograd k vsemu temu le molči, zakaj molči, pove najlepše dogovor, ki ga je podpisal Krajger v Rimu. Titovci potrebujejo denar, zanj so voljni tudi plačati zahtevane obresti, če tudi s slovensko zemljo...

— V Argentini je bila komunistična partija prepovedana leta 1936.

IZ NAŠIH VRST

Waukegan, Ill. — Cenjeno uredništvo! Priloženo pošiljam ček za enoletno naročnino. Ameriška domovina mi zelo uga, posebno všeč mi je Ženska košarica. Iz te kolonice dobimo mnogo dobrih nasvetov. Mi Žensko košarico vedno izrežujemo. Dve polni knjigi odrezkov že imamo. Z veseljem čitamo tudi o preteklosti in čestitkah našim zaslužnim srebrno in zlatomašnikom, ki požrtvovalno delujejo med nami. Mislim, da bi morali biti tozadevni članki v veliko veselje in zadovoljstvo vsakemu čitatelju.

Pozdravljam vodstvo A.D. in vse njene čitatelje.

Frank Kozina

*

New Smyrna Beach, Fla. — Spoštovani! Pošiljam Vam celoletno naročnino za časopis. Obenem lepo pozdravljam vse moje prijatelje in bralce Ameriške domovine.

Joe Ceglar

*

Gilbert, Minn. — Cenjeni! Pošiljam Vam naročnino za eno leto, ki mi je ravnokar potekla. Z listom sem zelo zadovoljen. S spoštovanjem!

Andrej Pucko

*

Toronto, Ont. — Spoštovano uredništvo! Oprostite, če sem malo zakasnil z mojo naročnino. Lepo se zahvaljujem za list, katerega zelo rad berem in mi res zelo uga. Prinese nam toliko obširnih svetovnih in domačih novic v materinem jeziku.

S prijateljskim pozdravom!

Stefan Serec

*

Willard, Wis. — Dragi g. urednik! Tu je priložena poštna nakaznica v znesku \$20, namreč za enoletno naročnino za Ameriško domovino, ostanek \$6.00 pa je v podporo listu. Lep pozdrav Mary Debevec in vsem delavcem pri listu. Bog Vas živi!

Anton Debevec

G. Antonu Debevcu se za veliki kodašni dar v podporo listu najtopleje zahvaljujemo.

A. D.

Slovenski begunci pri papežu

V slovenski skupini, ki je prišla na proslavo desetletnice papeške konstitucije "Exul familia" v Rim, so bili med 150 rojaki in rojakinjami zastopniki iz Francije, Nemčije, Belgije in Holandske, iz Velike Britanije, Argentine in Amerike.

Slovenci so sv. očetu Janezu XXIII. poklonili krasen kelih s pateno in šopek rdečih nagelov, roženkravta in rozmarina ovit s slovenskim trakom. Papež je bil darila vidno vesel. Približal se je slovenskima deklicama v narodnih nošah in ju pokrižal po čelu.

Po zaključku slovesnosti so si Slovenci ogledali baziliko sv. Petra, popoldne pa so imeli v cerkvi na trgu Buenos Aires pete litanije z blagoslovom, ki jih je imel ob številni asistenci izseljenjskih duhovnikov jezuitski asistent za slovenske narode p. Prešeren.

Nesreča v rudniku v Velenju

Po poročilu Katoliškega glasa od 16. avgusta je prišlo v rudniku Velenje v Sloveniji v petek, 10. avgusta, do nesreče, eksplozija je metan. Stirje rudarji so bili mrtvi, eden pa težko ranjen.

Poročilo pravi, da spada premogovnik Velenje med najmočnejše rudnike v Jugoslaviji.

Debata o deželni avtonomiji v goriškem mestnem svetu

Na sejah mestnega sveta Gorice je dr. Sfiligoj zavračal trditve, da bi bili Slovenci v Italiji "razkrojevni element" in poudaril potrebo po priznanju pravic, ki jim gredo po božji in človeški postavi. Izjavil je, da so Slovenci v Italiji še vedno v svojih pravicah močno prikrajšani, prav posebno beneški Slovenci, ki so se leta 1866 prostovoljno odločili za Italijo v upanju, da jim bo priznala starodavne pravice, ki so jih uživali nekdanj pod Beneško republiko.

Novi pokrajinski statut za Julijsko krajino-Furlanijo, ki je bil sprejet v rimskem parlamentu, ne nudi Slovincem pravic in ugodnosti, kot jih uživa francoska manjšina v Aosti in nemška v gornjem Poadizju (Južni Tirolski).

Arhitekt Maks Fabiani umrl

V ponedeljek 13. avgusta, je umrl v Stari Gorici arhitekt dr. ing. Maks Fabiani, urbanistični oblikovalec popotresne Ljubljane in v prvi svetovni vojni porušene Gorice. Rojen je bil 29. aprila 1865 v Kobdilju pri Stanjelu na Krasu. Oče se je na Kras preselil iz severne Italije, mati je bila domačinka. Čeprav se je po prvi svetovni vojni vključil v italijanski kulturni krog, ni nikdar skrilval, da je izšel iz slovenskega miljeja tako, da spada med tiste, ki si jih upravičeno lastita dve materi. V času najhujše borbe za slovensko univerzo je bil med tistimi, na katere so računali kot s kandidati, ki bi za gotovo utrdili njen ugled.

Po drugi svetovni vojni je pagiral zamisel prekopa Jadranskega morja — Donava, Napisal je tudi knjigo, ki jo je izdal leta 1946 v Gorici z naslovom Acma. V njej razlaga svoje nazore, ki razodevajo visoko izobraženega in izrazito intelektualnega človeka.

Nov Titov konzul v Trstu

Generalni jugoslovanski konzul dr. Žiga Vodušek je zapustil Trst in dobil pomembno mesto v zunanem ministrstvu v Beogradu. Na njegovo mesto v Trst je prišel dr. R. Janhuba, španski borec in prvi odpravnik jugoslovanskega poslanstva v Rimu po drugi svetovni vojni.

Ivan Pregelj:

Božji mejniki

POVEST IZ ISTRE

Tako je zapisal in zgrnil pomirjen pismo. Ni se mogel ubraniti solze. Padla je v pisanje. Tožno je zamrmral:

"Da se vidiva za božič v Trstu! A če se ne vidiva, vladika... božja volja naj se zgodi in ne naša!"

Zapečatil je pismo in legel. Polglasno je molil v temi žalostni dež rožnega venca na čast sveti Barbari, godovnici novega jutra in priprošnjici za pomoč v smrtni sili. Ko je molil za verne duše, je mislil na očeta. Med molitvijo pa so se mu misli zmedle in si je očital. "Saj mislim tudi na mater, a kako, da mi je nekam teže govoriti o njej. O Bog, saj smo res vsi divji, mi Istrani. Kako se stidimo ljubiti nežno. Tako kakor ljubijo Italijani, ki jih je vse le mati, mati. Odpusti mi, draga rajnica! Odpustite, uboge Istranke!"

Molitev mu je usahnila na ustnicah, zaspal je. Zbudil se je pokrepčan, vstal in šel maševat. Po maši je stopil v župnišče in se opravičil župniku, da mora v Zminj. Začudil se je, da Giacomini ni vzrožil sitno. Nasprotno. Še prav dobre volje je bil. Poizkušal je prve stopinje po sobi in bil sam sebe vesel, ponosen na svojo hojo in odločnost.

"Hodim," je klical. "Pa v Zminj, deš? Ne, tako daleč še ne zmorem. Moral boš sam. A domine! Za tako pot se mi nisi dovolj oblekel. In kar brez vseh okrepčil meniš iti? Ne boš, bratec. Gospa Mariutta!"

Križmanič je dejal, da bo itak v Ježnju počival in da je v Zminju gostoljubni plovčan Matej.

"Gostoljubljen. Ne rečem, da ni," je ugovarjal Giacomini, "ampak okusa nima. Bog moj! Znam jaz, kako živi plovčan Matej. Pol sirovo je, kakor Kranjci. Z maslom beli, sedi v oljkah; sploh Matej, čiribirec! Bravina mu tekne, a kaj je dobro, ni vedel in ne bo."

Pozval je še enkrat gospo Mariutto, ki je nato otovorila šimna še preko župnikovega ukaza...

S čudno žalostjo je odšel Križmanič na pot. Tajno ganotje se ga je polasčalo, ko je šel mimo zadnjih hiš v Tinjanu in zavil navzdol proti Dragi. Dan je bil tegoben. Enakomerno, suho sivo nebo je ležalo nizko nad zemljo.

Brilo je mrzlo, dišalo je po snegu od Učke in čičev. Tišina je ležala nad Drago in samotnim mostom. Iz prirode se je vzela tegoba še v duhovnikovo srce, da se mu je stisnilo v nepoznani in nejasni grozi, ki se mu je telesno prelila v živce in mozeg. Nehote se je ogledal in zdrznil. Ne daleč je stal samotni človek in ga opazoval.

"Jože," se je oddahnil duhovnik. "Glej, ne bi ga prepoznal. Shujšal je, brada mu je pognala."

Pomignil je mutcu z roko. Mutec je prikimal in se približal.

"Idiva," je dejal duhovnik in začel speti po rebri. Jože je šel pred njim ob strani. Nenadno pa je postal, plosnil z rokami, zatulil čudno in pobral nato kamen. Nekaj krakajočih vranov se je dvignilo z brega.

"Jože," je dejal duhovnik in kazal mutcu z rokami. "Ne boj se črne živali. Zlokobna je le v pismu in pesmi, a je do, da bi koj umela. Pozneje, božja stvar. Ali ne veš, da je teta, ko se vrnem iz Zminja,

redila preroka v puščavi?"

Jože je ugibal, nato stresel z glavo. Kaj je občutil, ni znal povedati.

Tedaj pa sta potnika prilezla nad breg in imela Ježenja pred seboj. Za Ježenjem se je gnala večja jata vranov.

Jože je z nemim srdom zamahnil z roko za njimi...

Kakor po navadi so zavreli Križmaniču pri teti mleka. On sam pa je ponudil teti od jestvin, ki mu jih je bila nprtila na pot župnikova strežnica v Tinjanu. Uveril je teta, da je prinesel prav zanjo. Dobro ji je delo. Ničemurno se je razgovorila o sebi in tinjanskih plovanih. Izpraševala je, ali brišejo v cerkvi pajčevino s križvega pota, "njenega" križvega pota, ki je toliko stal, pa ga tudi lepšega nimajo v vsej Istri. Trinajsta postaja, kako Gospoda s križja snemajo, jo je skrbela. Kmalu bi jo bili ubili, ko so jo obešali na zid...

Duhovnik se je smešil prizanesljivo ženini samohvali. Ko pa se je zdajci domislil, kam je namenjen, je postal nestrpen.

"Pojdem, teta," je dejal in se dvignil.

Nekam iznenajeno ga je pogledala.

"Vidiš, teta," je rekel, "namenjen sem v Zminj. Tebe sem obiskal le mimogrede. Opravke imam."

"Ubogi," je rekla, "Pa kako, da moraš v Zminj? Ni kratka pot. Ne boš do večera nazaj."

"Morda bom," je dejal in si zapenjal suknjo. Tedaj je otipal pri sebi mašno knjigo in jo izvel. Čudno bridko mu je postalo trenutno prsru. Sam se ni umel. Rekel je iz potrebe, hoteč se zaupati:

"Vidiš, teta, zaradi teh bukvic moram na pot. Blagoslovi me, teta!"

Stegnil je roko. Žena je nagonsko segla po knjigi.

"Ne veš, čigava last so bile nekoč. Ogledj si jih. Dal bi ti jih za spomin, pa jih ne smem," je dejal duhovnik o knjigi. Starki je lice zbledelo, roka zatrepetala.

"Jezus, šimmove bukvje," je zastokala, se zazibala in omahnila. Duhovnik jo je lovil. Knjiga pa je trpko odletela po sobi. Žena si je kmalu opomogla. Tedaj je šel šime po knjigo in jo pobral. "Daj mi," je prosila teta Tereza.

A duhovnik je ni čul. Pobral je bil knjigo, kateri je bil odstopil hrbet, ko je priletela s silo na tla. Izza odtrganih platnic v hrbišču je odletel zganjen list. Duhovnik se je bil ves zagledal vanj.

"Daj mi knjigo, vnučič," je prosila teta v drugo. Tedaj se je Križmanič zavedel in vzkliknil:

"Teta, Bog bo pričal!"

"Ča deš?" je vprašala zavzeto.

"Bog, pravični in vsevidni, ki je vse videl, mi ga je dal v oblast," je govoril še vedno kakor samemu sebi duhovnik, dočim je žena strmela in vpraševala:

"Pa ča je tebi, vnučič? Eto, ča govoriš? Ne umem te. Reci, daj, po istrsko! Ali se šališ?"

"Teta," je stopil Križmanič tesno k ženi in dejal kakor da se je prebudil:

"Kako naj ti povem, teta? Ne morem, ne znam z besede le v pismu in pesmi, a je do, da bi koj umela. Pozneje, božja stvar. Ali ne veš, da je teta, ko se vrnem iz Zminja,

Vrtiljak za miši

Laboratorijske miši posredujejo podatke o prilagodljivosti vesoljskim razmeram in o razvoju rakastih obolenj.

Priprava, ki jo dr. Charles Wunder in njegovi kolegi uporabljajo pri raziskovanju rakastih obolenj, je močno podobna vrtiljaku, le s to razliko, da je to vrtiljak za miši. Dan za dnem se miši vrtijo v svojih kletkah in dajejo znanstvenikom dragocene podatke, ki jih bomo lahko koristno uporabili ne le pri zdravljenju raka, temveč tudi pri poletih v vesolje.

Na pripravi dr. Wunderja so miši podvržene tudi sedemkrat večji težnosti, kot vlada na Zemlji. Vrtiljak za miši je pravzaprav centrifuga, ki pa ustvari prav take pogoje kot aparati, kakršne uporabljajo astronomi pri pripravah na vesoljske polete.

Razlika med centrifugo dr. Wunderja in tisto, ki jo uporabljajo astronomi, je v tem, da ostanejo miši v pripravi tudi po več tednov, mesecev ali celo let hkrati, medtem ko vzdržijo astronomi le po nekaj minut.

Kaj se dogaja z mišmi doktorja Wunderja? V nekaj tednih se privadijo na razmere, v katerih je njihovo telo sedemkrat težje kot sicer. Tek jim sicer spočetka upade, vendar se kmalu vrne. Živali ne nehajo rasti, pač pa se njihova anatomija ne navadno spremeni. Nekateri organi, zlasti srce, se znatno povečajo, verjetno zato, ker potrebuje srce večjo moč, da poganja kri po telesu. Tudi oblika nekaterih kosti se spremeni.

Tako se na primer stegnenica bolj zaoblji, široke, ploščate kosti nasploh postanejo bolj okrogle. Kljub temu se živali v ne navadnem okolju obnašajo povsem normalno. Jedo, skakljajo in se celo plodijo. Nekateri miši so se rodile in preživele vse življenje na tem vrtiljaku. Vse to je dobro znamenje za ljudi, ki bodo šli na druge planete. Če se bodo tako kakor miši privadili visokotežnostnemu okolju, bodo lahko živeli na primer na Jupitru, kjer je tež-

boš čula prečudno povest, ki ji zdaj še ne vem konca. Glej, zdaj pa moram na pot. Mudi se mi. Nestrpen sem. Teta, moli zame! Vem sicer, da je sam Gospod Bog z menoj in mi je dal močno orožje v roke, a lahko delo vendar ne bo. Daj, tetice! Samo še objamem te. Ti pa moli zame in zdravstvuj."

(Dalje prihodnjič)

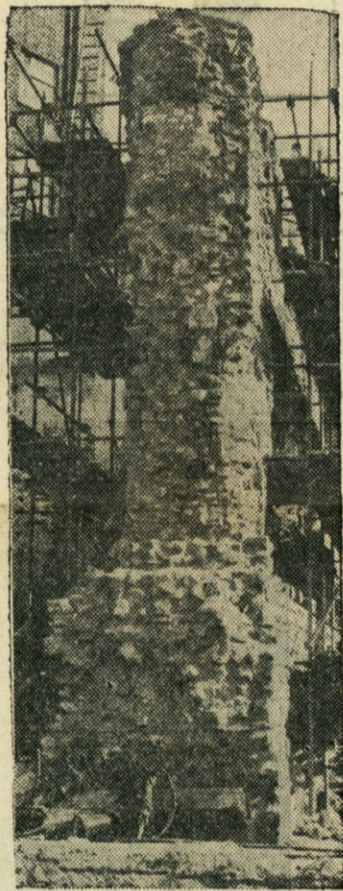
nost dvakrat tolikšna kot na Zemlji. Lahko pa se zgodi, da se bo pri tem njihovo telo spremenilo.

Pri raziskovanju raka so zdravniki vsadili rakaste tvorbe na mišje telo in opazovali, kako se razvijajo. Ugotovili so, da tumorji rastejo počasneje pri miših, ki so bile na vrtiljaku, kot pri onih, ki so živele v normalnih razmerah. Domnevajo, da je temu vzrok pomanjkanje teka.

Miši se vrte 23 ur in 50 minut na dan, ostalih deset minut pa jih krmijo in preiskujejo. V letu dni tako prepotujejo 250,000 kilometrov. Strokovnjaki menijo, da je sedemkratna zemeljska težnost največ, kar lahko vzdrži mišji organizem, kajti pri večjem pritisku precej živali pogine. Ljudje pa verjetno ne bi vzdržali niti toliko, ker je človeško vezno tkivo šibkejšo od mišjega.

Oskrba s studenčnico v mestih redka

Samo 19 večjih mest v vsej deželi se oskrbuje z vodo iz studencev.

OSTANEK PRETEKLOSTI — V Londonu na Angleškem so nedavno zopet odkrili kos starega rimskega obzidja, ki je bil več let "izgubljen." Zid, ki gavi-dimo na sliki, bodo ohranili kot zgodovinski spomenik.

GRDINA POGREBNI ZAVOD

1053 East 62 St. ... 17002 Lakeshore Blvd.

Pokličite podnevi ali ponoči

HENDERSON 1-2088

KENMORE 1-6300

Moderno podjetje — Zmerne cene

OB VODNJAKU V VROČEM DNEVU — Poldrugo leto stara Susan Stottlemire v Howlandu v Ohiju se je v vročem vremenu prišla hladiti k domačemu vodnjaku.

"Leleči zmaj" v vesoljski rabi

Kljub raketam in letalom, ki zmorejo nad zvočno hitrost, posegajo snovalci novih zamisli tudi v zgodovino.

V dobi vesoljskih raket so v modernizirani obliki uresničili malone pet stoletij staro zamisel Leonarda da Vincija in podobne osnutke, ohranjene iz kitajske preteklosti: nad kalifornijsko pokrajino kroži prototip "letečega zmaya," letalne naprave "Flex Wing" (prožno, pregibno, zložljivo šrilo). To krilo so izdelali iz zelo močne in prožne plastične snovi, po zaslugi katere je zmaj mnogo lažji kot vse dosedanje letalne naprave z enako nosilno ploskvijo.

Ogrodje za "Flex Wing" je mogoče izdelati iz votlih, torej lahkih kovinskih palic ali pa iz napihljivih plastičnih cevi. Prototip, katerega propeler poganja motor s 100 KM, krmari pilot, izključno s prenašanjem težišča. V ta namen je pilotska kabina tako obešena na nosilno ogrodje, da se lahko nagiba.

Različno rabo napovedujejo "letečemu zmayu." Prvo nalogo so dobili konstruktorji od ameriške komisije za vesoljske raziskave. Sedanje podoba "Flex Winga" naj bi tako spremenili, da bi vračal na Zemljo izkoriščene dele večstopenjske vesoljske rakete. — Helikopter, ki bi nastopil v vlogi zračnega vlačilca, bi vlekel ustrezno spremljenega letečega zmaya kot neke vrste jadralno letalo, pod katerim bi visel tovar, težak do 50 ton. — Z motorjem opremljeni tip letalne naprave bi nosil televizijske in filmske snemalce, na primer v geodetski službi, v izvidništvu ipd.

Zdaj že 450 let stare risane osnutke Leonarda da Vincija sta Octave Chanute in Otto Lilienthal pred 70 leti izpopolnili in jih prvič uporabila v praksi. Kmalu potem, ko se je Lilienthal smrtno ponesrečil (1896), je Anglež H. G. Wells v znanstveno-domišljiskem romanu "Vojna v zraku" označil letečega zmaya kot povzročitelja množičnega razdejavanja.

Leta 1904 pa sta brata Wright zasnovala letalo s krili. Leteči zmaj po Leonardovi zamisli in v izboljšanih inačicah se je moral umakniti drugače oblikovani tehnični novosti, v času človekovega prodora v vesolje pa se ponovno vrača v ospredje. Letalska tovarna v San Diegu (Kalifornija) je izdelala prototip, ki je uspešno prestal preizkušnjo V laboratorijih so njegove modele proučili v vseh razmerah do petkratne hitrosti zvoka in do višine 60,000 m. Leteči zmaj in do višine 60,000 m. Leteči zmaj zdelo na prvi pogled spričo nemogoče konstrukcije v primer-

javi z obliko modernih letal. Za zdaj je leteči zmaj na preizkušnji, konstruktorji mu še niso dali najpopolnejše oblike, ki se bo glede na potrebe bržkone tudi kasneje močno spreminjala, v principu pa je novost grajena po zamisli, kakor jo je v grobem zasnoval Leonardo da Vinci (1452-1519) pred mnogimi stoletji.

Iz narave: školjka

Turisti se navdušujejo za školjke, mornarji pa imajo zanje na zalogi krepke kletvice. Pomorščaki se že od davnih dni bojujejo proti njim, kajti na ladijskem dnu se jih kmalu nabere prava kolonija. Ti slepi potniki povzročajo vrsto težav. Hitrost ladje ali čolna se zaradi večjega trenja občutno zmanjša. Po šestih mesecih potrebuje 35,000 tonska ladja za 45 odst. več goriva, če hoče obdržati hitrost dvajset kilometrov.

Te školjke se izredno naglo množijo. Znanstvene postaje so ugotovile, da se na nekaterih obalah zaredi v dolžini tisoč metrov okoli tisoč milijard mladicev. Na zasidrani ladji se nabere v mesecu dni na kvadratnem metru tudi do pet kilogramov najrazličnejših nadležnežev, ki ladji zmanjšujejo hitrost. Odstranjevanje je silno zamudno, težavno in drago. Te školjke so drobna, rožnata bitja, podobna rakcem, imajo apnenčaste hišice, oblikovane kot šotor. Oklep iz apnenca nastane zaradi notranjega izločevanja in je močno pritrjen na podlago. Zaradi tega jim zlepa ni moč doživega.

V naravi imajo te živali mnogo sovražnikov. Z njimi se slakajo nekateri polži, glavni njihov sovražnik pa je človek, ki jih že od nekdaj preganja. Izdelovalci ladij so poskušali vse, da bi preprečili njihovo naseljevanje. Oblagali so ladijsko dno z bakreno pločevino, z gumijem ali s smolo in naposled z umetnimi snovmi, vendar je bilo pri vseh poskusih le malo uspeha.

Narodna prosvetna zveza o stroških za ljudske šole

WASHINGTON, D. C. — Izporočila Narodne prosvetne zveze za avgust posnemamo, da so znašali stroški 1. 1960 12.3 milijona dolarjev na naše javne ljudske šole. Stroški za vsakega učenca so znašali povprečno \$341, učiteljske plače pa povprečno \$5,527. Učiteljskih moči so imele javne ljudske šole 1,503,000. V zasebne šole je 1. 1960 hodilo že 5.6 milijonov otrok.

Poročilo se pritožuje, da naša dežela troši premalo za izobrazbo mladine. Ako bi šlo po njenem, bi stroški morali biti skoraj trikrat večji.

Sedaj je čas za barvanje hiš znotraj. Pokličite TONY KRISTAVNIK Painting & Decorating HE 1-0965 ali UT 1-4234.

Mrs. M. K. iz Morgan, Pa., piše: Pošlite mi po pošti še eno steklenico od 100 LOVIAN CAPSULES, kajti te, ki sem jih sedaj uporabila, so mi tako dobro storile, da ne želim biti več brez njih! — Počutim se sedaj močnejša in vedno dobre volje. Ze dolgo let sem uporabljala razne druge preparate, vendar moram reči, da so mi LOVIAN CAPSULES edine pomagale. Počutim se mladostna, energična in mirna. Priporočam jih vsakomur. LOVIAN CAPSULES MANDEL DRUG CO.

15702 Waterloo Rd., Cleveland 10, Ohio. Razpošiljamo vsepovsod! 25 za \$1.95, 50 za \$3.69, 100 za \$6.49. Lekarna odprta do 6. zvečer. Zaprta ob sredah in nedeljah.

DELO DOBIJO

Kuhar ali kuharica (Short order cook) za ponoči.

SORN'S RESTAURANT 6036 St. Clair Ave. EN 1-5214 (X)

MALI OGLASI

Blizu Prosser Ave. 6-sobna enodružinska hiša, garaža, plinski furnez, lep lot. Za pojasnila kličite MRS. ROME, slovenska prodajalka.

MAINLINE REALTY

1191 E. 79 St.

EX 1-7976 HE 1-8181 (22, 24 avg)

Stanovanje oddamo

Pet neopremljenih sob, zgoraj in garažo oddamo. Na 19075 Meredith Ave., Euclid, Ohio, telefon KE 1-1549. —(163)

Sobe oddajo

Sobe oddajo pečlarjem na 5410 Stanard Ave. Kličite EN 1-5606. (161)

Stanovanje oddajo

Stirisobno stanovanje oddajo mirni družini brez otrok na 1562 E. 45 St. Za pojasnila kličite IV 1-3564. (163)

Hiša naproday

7-sobna hiša, vse na enem. plinski furnez, je naproday na E. 59 St. Oglasite se na 6016 St. Clair Ave., ali kličite EN 1-3113. (163)

NAPRODAY

HIŠA ZA 3 DRUŽINE, 4, 5 in 3 sobe, v okolici Grovewood Ave., SAMO \$19,500. 8-sobna ENODRUŽINSKA HIŠA — na Holmes Ave., blizu cerkve Marije Vnebovzete. — \$14,500.

5-sobni BUNGALOW, kakor nov, star 8 let, na Lake Shore Blvd. in East 185. cesta. LOT blizu cerkve Marije Vnebovzete, 40x128. \$3,500.

LAKELAND REALTY CO. KE 1-6681 KE 1-3662 IV 1-8088 (22, 24 avg)

Družabnica

Starejša ženska išče družabnico. Stanovanje in plača po dogovoru. Kličite IV 1-9074. (163)

Lastnik prodaja

Dvodružinsko hišo na Bonna Ave., 5 spodaj, 4 zgoraj, plinski furnez, garaža. Zmerna cena. — Kličite 431-8523, po 6. uri pa 842-4708. (163)

Stanovanje v najem

Pet na novo dekoriranih sob oddajo na 1369 E. 52 St. Plinski furnez, v kleti pralnica. Pokličite EN 1-5943 od 2. pop. do 8. zvečer. (163)

Izredna prodaja

Dve dvodružinski hiši na ločenih lotih, blizu cerkve in šole Marije Vnebovzete. Se prodaja skupno ali ločeno. Dober dohodek. Kličite UL 1-2127. (161)

Prosto stanovanje

Prosto stanovanje se odda v zameno za stanovanje na farmi v bližini jezera blizu Geneve. Kličite IV 1-6662. (163)

Oddajo v najem

4 sobe, spredaj in zadaj, spodaj, na 1001 E. 66 Place. Tukaj podnevi. —(163)

Sobe oddajo

Lepo 3-sobno stanovanje v Euclidu. Zmerna najemnina. — Kličite RE 2-8598. (163)

Hiša naproday

Grovewood in E. 177 okolica. Lastnik prodaja dvodružinsko hišo. \$19,900. Garaža za 2 kare, poln cementni dovoz. Zaprta 24x 7 porča. Plinska gorkota, poplščene kopalnice, vetrna okna in mreže. Blizu vsega. Se lahko takoj vselite. Kličite HI 2-7457. (17, 22, 24 avg)

Prebarvam hiše znotraj in zunaj. Strokovno delo, nizka cena, hitra postrežba. Pokličite 361-1296.

V najem

4 sobe zgoraj, plinski furnez, spredaj porč. Vse lepo urejeno. Oddajo mirnim, odraslim na 1134 E. 76 St. (163)

HENRY BORDEAUX:

Zametene stopinje

Odprl je veliki vozni red: simplonski brzi odhaja ob osmih zvečer in se drugo jutro ob šestih ustavi v Lausanni, uro pozneje pa v Martigny. Ves dan ga še loči od nje, če se odzove njenemu zadnjemu klicu in gre k njej. Toda čemu naj se spet sestane z njo? Še tretjič je prebral brzjavko. Prepozno bi prišel.

Toda, če bi vendarle šel? Kdo ve, kako dolgo še lahko brli ugašajoče življenje? On odlašja, razmišlja in se ustavlja, smrt pa, tista edina, ki je ni moči odpoditi, stoji že poleg. Kaj neki zahtevajo od njega? Samo besedico miru, odpustčanja? Jo bo li odrekel umirajoči, ki hlepi po tej besedi, preden premine za vedno, preden preide skrivnostno na drugi svet? Le nekakšna spodobnost je, ki jo ta prehod zahteva od njega. Najsi je bilo čustvo tako ali tako, bi se ga li mogel znebiti brez nasilja, ki bi bilo povrh še zastoj? Ni li sprava v zadnjem trenutku brez smisla? Kako naj se torej v tem pogrebnem sprevodu brani te vloge, ki ni prav nič važna in zahteva od njega samo trohico usmiljenja? Tako mu je polagoma zoper lastno voljo dozorel v duši nov sklep.

Ko ga je popolnoma prevzel, je brezbržno napisal odgovor:

"Prior Dornaz, hospic Veliki Sveti Bernard. Pridem jutri zvečer. Obvestite bolnico! Romenay."

Ali jo bo obiskal? Ni se še odločil. Rad bi bil brzjavki dostavil še nekaj besed, ki bi pojasnile njegovo dozdnevno velikodušnost; toda zbal se je posredovalcev. Ni maral, da bi zapletal tujca v svojo družinsko nesrečo. Nato je hitro pozvonil slugi, da mu da povelja, za katero še sam ni dobro vedel, ali mu jih bo res dal; ko pa je sluga vstopil, jih je moral izreči: odnese naj brzjavko, napolni košaro s toplimi oblekami, pripravi večerjo nekoliko prej kakor

CHICAGO. ILL.

REAL ESTATE FOR SALE

PARK RIDGE — BY OWNER
Prof. man's beautiful all face brk. cor. ranch home, att. gar. Stunning cir. glass brk. window. Attraction front crab orchard, stone fireplace from ceiling to floor spacious foyer. Lge. liv. rm., formal din. rm. Attraction kit. picture wind. 2 twin size bdrms. ceramic tile bath, dry bsmt. hot wtr. gas ht. Nice shrubbery flowers. Prop. 9 yrs. old. Well kept and maintained. \$30,000. — 823-8771. (161)

PARK FOREST — BY OWNER
5 Bedrooms, 2½ baths, family rm. 2 car gar. ¼ acre corner landscaped lot. Storms and screens throughout. \$25,000. PI 8-3411. (162)

Berwyn — By owner, 4 bdrms., 2 story, 1½ baths, carpeting, drapes, gas heat. many extras, near schools, shops, trans., imm. poss., \$26,500. GU 4-4891. 3241 Maple Ave. (161)

CHATHAM
2 STY Georg. 4 bdrms., 2 cer. ba's., lge. fam. rm., liv., din., powder rm., lge. lik. ldrv. rm. steel cab., gas ht., must see to apprec. Mid. \$40s or reas. offer. Must sell. Owner. — TR 3-1832. (162)

GLENVIEW — By owner. 3 rm. 4 bdrms. 2½ baths, split level. 2 car gar. Bsmt. Nr. Everything. 1/3 acre. Many extras. Mid \$30s. — Park 9-0742. (162)

običajno in naroči šoferju, naj bo avto pripravljen.

Tako je pripravil vse za odhod. Odločitev ga je iznenadila, kakor bi bil storil nekaj napačnega. Potrži zaradi te odločitve se je zatopil v spomine na preteklo življenje. Se je li prestrašil teh spominov? Hotel je vstati, hoditi sem in tja, pa je začuden spoznal, da se opoteka, kakor bi bil ranjen. Notranji nemir je bil torej tako strašen, da je ob njem celo telesno trpel. Vznemirjen in razburjen še bolj, ker se ni mogel več obvladati, je zapustil kabinet, in šel, da sam ni vedel. kam. Na hodniku je zaslišal tenebri glasek, ki je v naglici prebiral kakor na molku imena: Španija, glavno mesto Madrid, Portugalska, glavno mesto Lisabona... Julka se je z vso ilhto vglabila v pouk in je v diru preletavala Evropo. Že čez nekaj hipov bo zahtevala plačilo. In njena mati umira. Toda ni li zanjo že umrla?

Tereza umira... te dve besedi sta mu kakor zvonjenje brneli po ušesih. Ubežal jima je v tesno, popolnoma zaprto sobo in dvignil zavese. Bila je ženina soba, zelo moderna; kar blestela je. Ena stena je bila široko odprta svetlobi. Opremljena je bila z iznajdljivostjo, ki je že vna-

CHICAGO. ILL.

BUSINESS OPPORTUNITY

LAUNDROMAT—Self service. W. Sub. 1½ yrs. Parking. LI 4-9647. (163)

REAL ESTATE FOR SALE

OAK LAWN — 7 Room house, 4 bdrms. att. gar. 26x36. Lot 30x125', Crptg. gas heat, Close to schools, churches, and shopping. By owner \$12,500. GArden 3-9814. (161)

LAKE VILLA — BY OWNER
1½ Story house, 3 to 4 bdrms. 1½ tiled baths. Paneled dining and livingrms. Natural gas hot water heat. Utility rm. Washer, dryer, ½ Bk. from lake. Un. \$20,000. JU 7-4901. (160)

CLARENDON HILLS—BY OWNER
4 BEDROOMS, 2 baths, Colonial Cape Cod. Full basement, garage. Low taxes. \$32,900. — FA 3-8757. (161)

Oak Lawn — LOOK! Owner must sell 2 bdrm. home. Best location. Furnished or unfurnished. Priced for immediate sale. — GA 4-3517. (164)

BY OWNER. 1½ story in St. Sabina's. 5 dn., 4 furn. up., w-w carpet. 2 car brk. gar. TR 4-0628. (163)

BRICK BUNGALOW — By owner. 5 large rooms, full bsmt. fin. attic. gas ht. cabinet & tile kit-bath, w-w crptg., 2 car gar., new overhead door. Nr. schools, churches. R. I. Shopg. — RA 3-7429. (163)

BY OWNER — 6 rm. Engl. home — 3 bdrms., 2 baths, cptg., 2 car gar. Vic. Addison and Oak Park. Mid \$20s. A REAL BUY. — AV 3-6578. (163)

PARK RIDGE — Owner selling — 2 Bedroom Brick and Stone. Ranch. Att. gar. 20x20 family rm. Fireplace. Immediate possession. or will rent furn. or unfurn. Price \$22,000. — 823-9501. (164)

prej videla vse, kar bi jo moglo olepšati, in ni niti koticke prepuščila za ure sanj, nežnosti in prisrčnosti: razkošna, svetla, pa brezizrazna soba, ki ni nosila v sebi znake osebnosti; paradna soba, odločena za veselje in zabavo, in ki ni imela prostora za zbranost, razmišljanje, sanje in žalost. In zdelo se je, da se je pod poševnimi sončnimi žarki, ki so prodirali skozi veje, pravkar prebujala iz dolgega sna. Samota se je pela kakor most od okna preko ceste do parka Muette. Kaj je iskal tu Mark Romenay? Preteklost, ki ji je smrt vtiskala odločilni pečat?

Okoli njega je bilo vse novo, ubrano in veselo. Zakaj se je njemu zdela vsa ta ubranost kričavica? Ni li on sam baš pred svojo poroko in vprav zanjo sedel na hišo, naročil oprave in postavil vsake reči na njen prostor? Po ženitovanjskem potovanju je pripeljal ženo v te sobe, ki jih ji je bil posvetil v svoji goreči ljubezni. Hotel jo je iznenaditi, zakaj takšnega razkošja ni bila vajena, in ob tem presenečenju je hotel uživati. Ona pa je kar trepetala in nekoliko nezadovoljna rekla s pojočim glasom: "Joj, preveč je lepo! Preveč me razvajaš", toda nekaj trenutkov pozneje, ko je sobo pregledala in se načudila njeni udobnosti, se je hipoma ustavila in boječe vprašala: "Torej ne smem tu ničesar premeniti?" Ni se posmehal temu vprašanju: v njenih besedah je čutil grajo. In vendarle ni bila ta skromna sodba, ki jo je ljubko izrekla, odkrita in prisrčna? Na vse je bil mislil; le na to ne, da bi smela tudi sama razpolagati s stvarmi po svoji mili volji.

Nekega jutra je Tereza ustavila beračico, ki je šla mimo hiše. Ni ji dala le miloščine. Še danes se spominja njunega nenavadnega razgovora: "Zelo sem vesela, da Vas vidim", je zagotavljala Tereza. "Dolgo že nisem videla nobenega." — "Koga vendar?" — "Reveža. Nikdo ne pride tod mimo." — "Jaz pridem še, gospa! Zelo dobri ste. Kako imenitno je pri vas" — "Bi radi videli?" — "Ne, ne!" — "Le pojdite!" In vodiča je starko po vsej hiši, končno pa ji je dejala: "Vidite, včasih bi bila tudi jaz rada revna." — Beračica se je smejala. Šala premožnih ljudi beračev ne razjezi, še v dobro voljo jih spravi. Le z nesramnostmi jim moramo priznati. Toda zakaj je ob tem sme-

hu ostala Tereza tako resna? Hitro se je bila privadila vseni udobnostim bogastva, v srcu pa ni bila nanj prida navezana. Ko je zdaj vsaj deloma izgubila, ni mogla biti zanjo ta posebna težka odpoved.

Zakaj se je zdaj tako rad spominjal teh prizorčkov, ki so govorili v njen prilog, in zakaj mu je bilo ob njih tako sladko žalostno? Ko se je po prelomu večkrat nehoti spominjal preteklosti, je želel, da bi bila ona že mrtva. Zdaj, ko je umirala, ko je morda že umrla, se je izpraševal, če se v trpki zavesti, da ona še živi, ne skriva kljub vsej grozoti še neka nežnost.

Jo je še ljubil? Prepodil je to nepotrebno misel. Naj jo že ljubiti ali ne, ni bil izmed tistih slabih, ki jih srce zavaja v še grše slabosti. Sočustvoval bo z njo ob zadnji uri, igral bo vlogo človeka, ki odpušča, in nesel bo na Sveti Bernard zadnjo popotnico. Okoliščine to od njega zahtevajo; sicer ni bi bil nikoli vo-

ljan sniti se z njo. Nikoli, nikoli, niti ne po tem odhodu...

Jo bo videl? Čez nekaj ur jo bo videl. To je bila stalna točka, okoli katere se je vrtel in h kateri ga je vlekle tisoč vezi, ki so se bolj in bolj zadrževale. Nagonsko je iskal njeno sliko. V svoji sobi jih je imel več, po vsej hiši so visele. Kadar obišamo takole na stene spomine svoje sreče, menimo, da smo se te sreče polastili za zmeraj, ker smo jo pač uživali. Naša je bila in nobena stvar na svetu, mislimo, je nam ne more več ugrabiti. Toda niti naša preteklost ni stalna; vedno niha. Le če smo še vedno srečni, je tudi naša minula sreča trdna. In izdajstvo je predvsem zato tako strašno, ker nas ne muči samo s sedanjo bridkostjo, ampak se dotika tudi preteklosti in jo spreminja v kup razvalin.

Zdaj je iskal v preteklosti Terezin obraz, ki se ga je bal; hipoma pa se je domislil, da mu Julka vsak dan sproti kaže nje-

Vse trajno kodranje

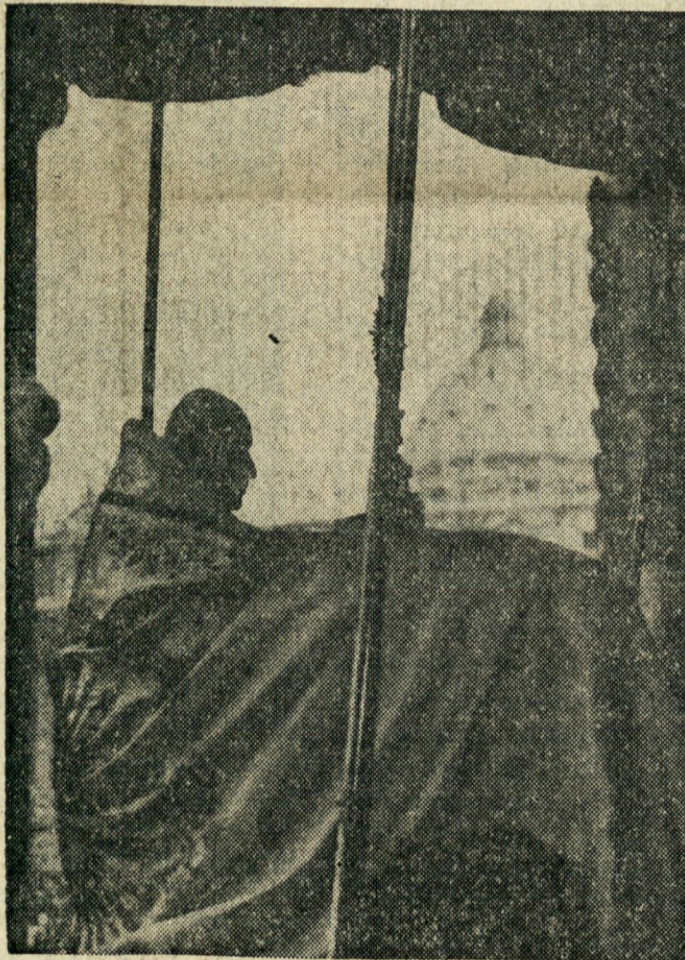
SAMO ENA CENA

Izberite od najboljših
COLD WAVES • MACHINELESS
445 • MACHINES
vključni umivanje las
kodranje in rezanje las
Garantirano
Reg. \$10 do \$25

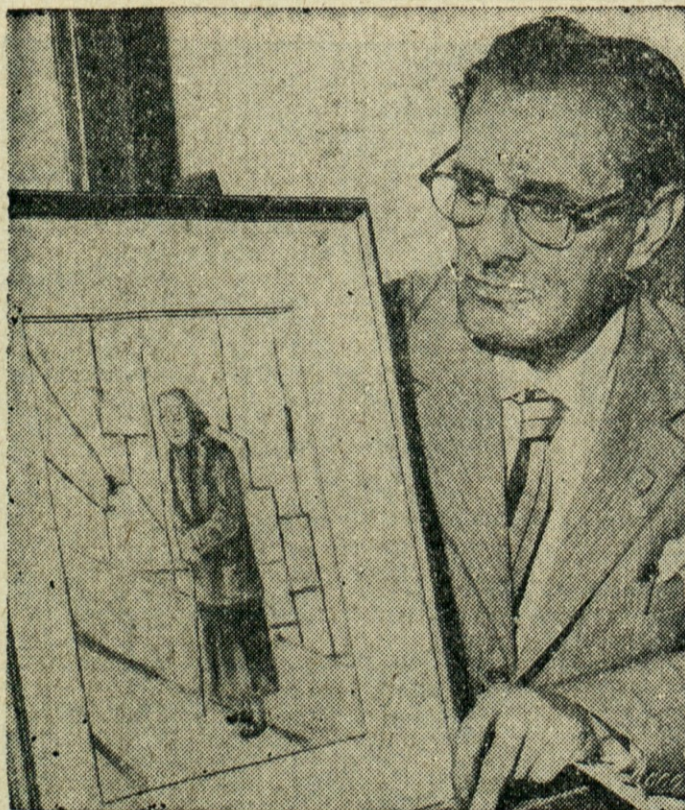

ANDRE DUVAL

406 Euclid, drugo nadstropje. SU 1-3161. Edini tak salon v Clevelandu z samo eno ceno.

SV. OCE PRI MOLITVI — Slika kaže sv. očeta Janeza XXIII. pri molitvi pred izpostavljenim Najsvetejšim tekom procesije v Rimu. V ozadju je vidna kupola cerkve sv. Petra.

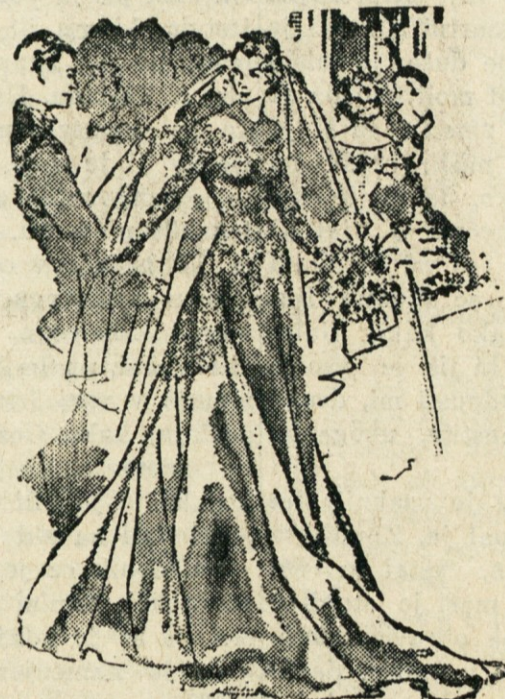

NA DOPUSTU IZ JECE — Slikarja G. M. Papo, ki je bil zaradi neplačanih dolgov obsojen v ječo, so izpustili za en dan na svobodo, da se je mogel udeležiti razstave svojih slik v Rimu v Italiji. Na sliki ga vidimo, ko drži na razstavi v rokah eno svojih umetniških del — "Mati."

gove poteze. Njeni lasje so mehki in lahki, vendar nekoliko svetlejši, kakor so bili mamini — ah, kakšne čudovite lase je imela Tereza! Bili so težki, živi in le s težavo jih je vezala v kisto, bili so rjavi kakor kostanj, preden dozori in začne rjaveti. In njene oči, posebno še njene oči, njene svetlorjave oči, iz katerih je odsevalo toliko laskanja, takšna globina, in zlasti še neka divja mehkost, kakršno občudujemo v gorskih ribnikih, kadar jih obsveti sonce. Otrokov obrazek je bil bolj podelgovat, brada bolj odločna in poteze bolj zaprte; to je Julka podedovala po njem. Toda čemu ta primera? In že je slika nezveste žene, ki jo je tako nerod-

no priklical v življenje, postala določnejša in se večala, kakor tisti obrisi, ki se mahoma pojavijo ob koncu drevoreda, se bližajo in nam rastejo pred očmi. Da bi ubežal tej sliki, je zapustil sobo, v kateri je preteklost oživela, in so zrcala, zgibana od svetlobe, znova odsevala njeno sliko. Zatekel se je v svoj kabinet. Odklenil je miznico in izvlekel kup zmečkanih pisem. Ob teh pričah je niti svoje zaničevanje in svoje sovraštvo. Prejšnje čase se je dan za dnevom opajal ob njih in se polagoma tako nekako pomiril; bil je kakor bolnik, ki se mu zdravje vidno boljša.

(Dalje prihodnjič)

Draga nevesta!

Poročni dan naj bi bil najsvetejši, najveselejši in najlepši dan Tvojega življenja.

Poročna vabila, s katerimi boš povabila k temu velikemu dogodku svoje sorodnike, prijatelje in drage znanke, so največje važnosti.

Poročne predpriprave zahtevajo ogromno časa in skrbi.

Pridi k nam in izberi poročna naznanila iz pravkar dospelih najnovjših katalogov, najmodernejših vzorcev, oblik, papirja in črk.

Naše cene so zmerne, postrežba uslužna.

Na svidenje!

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.
Cleveland 3, Ohio

V BLAG SPOMIN

OSME OBLETNICE SMRTI NAŠE NADVSE LJUBLJENE IN NIKDAR POZABLJENE MAME IN HČERKE

MARIE BRULE

rojena MERVAR

ki je za vedno zatisnila svoje mile oči dne 22. avgusta 1954.

Zakaj si, predraga, šla od nas, srce ljubeče več ne bije, samevamo brez tebe, dolg je čas, za Te se gorka solza lije — pogrešamo ljubeči Tvoj smehljaj, zaman, zaman, Te kličemo nazaj.

hladen.

Zalujoči ostali:

DIANA, hčerka
JAMES in AGNES MERVAR, oče in mati
ter več drugih sorodnikov.
Cleveland, Ohio, 22. avgusta 1962.